



---

*Odbor za promet i turizam*

---

**2023/2173(DEC)**

21.11.2023

# **AMANDMANI**

## **1 - 14**

**Nacrt mišljenja**

**Vlad Gheorghe**

(PE753.748v01-00)

Razrješnica za 2022: Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo  
(2023/2173(DEC))

AM\_Com\_NonLegOpinion

**Amandman 1****Vlad Gheorghe, Jan-Christoph Oetjen****Nacrt mišljenja****Stavak 3.a (novi)***Nacrt mišljenja**Izmjena*

*3.a prima na znanje da je prema godišnjem izvješću Europskog revizorskog suda o zajedničkim poduzećima EU-a za finansijsku godinu 2022. konačni proračun Zajedničkog poduzeća za 2022. iznosi 411,2 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i 415,3 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje (uključena neiskorištena glava V.);*

Or. en

**Amandman 2****Vlad Gheorghe, Jan-Christoph Oetjen****Nacrt mišljenja****Stavak 3.b (novi)***Nacrt mišljenja**Izmjena*

*3.b pozdravlja činjenicu da je Zajedničko poduzeće imalo stopu izvršenja od 100 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza u 2022. i 89 % za odobrena sredstva za plaćanje;*

Or. en

**Amandman 3****Vlad Gheorghe, Jan-Christoph Oetjen****Nacrt mišljenja****Stavak 3.c (novi)***Nacrt mišljenja**Izmjena*

*3 .c konstatira da je stopa izvršenja proračuna Zajedničkog poduzeća za administrativna plaćanja (glava 2.) iznosila niskih 54 %; kako je navedeno u izješću Zajedničkog poduzeća o proračunskom i financijskom upravljanju, to se prvenstveno pripisuje informatičkim i komunikacijskim uslugama koje su pružene u posljednjem tromjesečju 2022., a čije je plaćanje 2023., te smanjenim troškovima za usluge koje pruža Komisija; poziva na strateško planiranje kako bi se riješio utvrđeni izazov i poboljšala učinkovitost upotrebe proračuna za administrativna plaćanja;*

Or. en

**Amandman 4**  
**Vlad Gheorghe, Jan-Christoph Oetjen**

**Nacrt mišljenja**  
**Stavak 6.**

*Nacrt mišljenja*

6. pozdravlja prvi otvoreni poziv Zajedničkog poduzeća na podnošenje prijedloga, koji je do kraja godine rezultirao s19 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava u ukupnom iznosu od 654 milijuna EUR;

*Izmjena*

6. pozdravlja prvi otvoreni poziv Zajedničkog poduzeća na podnošenje prijedloga, koji je do kraja godine rezultirao s19 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava u ukupnom iznosu od 654 milijuna EUR *za tri osnovna područja: hibridni regionalni zrakoplovi na električni pogon, zrakoplovi na vodik i ultraučinkoviti zrakoplovi za kratke i srednje relacije; u pozivu je uključeno 14 tema koje obuhvaćaju 13 inovacijskih aktivnosti i jednu mjeru za potporu koordinaciji; ukupno su odabrana 244 sudionika iz 24 različite zemlje;*

Or. en

**Amandman 5**  
**Gheorghe Falcă**

**Nacrt mišljenja  
Stavak 6.a (novi)**

*Nacrt mišljenja*

*Izmjena*

*6.a pozdravlja 20 projekata za usmjeravanje zrakoplovstva prema održivoj budućnosti; konstatira da je poziv uspješno okupio širok raspon javnih i privatnih partnera, istraživačkih centara i akademske zajednice kako bi se pronašla učinkovita rješenja kojima se mogu osigurati održivi zrakoplovi i, u konačnici, klimatski neutralna budućnost zrakoplovstva s proračunom od 654 milijuna EUR u bespovratnim sredstvima EU-a;*

Or. en

**Amandman 6  
Gheorghe Falcă**

**Nacrt mišljenja  
Stavak 6.b (novi)**

*Nacrt mišljenja*

*Izmjena*

*6.b pozdravlja činjenicu da je u rujnu 2022. Čisto zrakoplovstvo postalo osnivač Saveza za zrakoplovstvo s nultom stopom emisija (AZEJA), koji okuplja javne i privatne dionike iz cijelog zrakoplovnog sektora kako bi se poduprlo uvođenje zrakoplova s pogonom na vodik i električnih zrakoplova;*

Or. en

**Amandman 7  
Gheorghe Falcă**

**Nacrt mišljenja  
Stavak 7.a (novi)**

*Nacrt mišljenja*

*Izmjena*

*7.a konstatira da je u novoj neovisnoj studiji o socioekonomskom učinku programa „Clean Sky 2” istaknuta ukupna gospodarska korist za Europu u vrijednosti od 8,6 milijardi EUR; u studiji je također navedeno da je strateški program za istraživanja i inovacije (SRIA) programa Čisto zrakoplovstvo, u kojem se utvrđuje kako postići ciljeve povezane s održivim zrakoplovima do 2030. i klimatskom neutralnošću do 2050., „otporan” i „primjereno svrši”; ističe da bi se to primjenjivalo čak i u širokom rasponu mogućih gospodarskih scenarija, potencijalnih kretanja i strukturnih promjena u zrakoplovnom sustavu;*

Or. en

**Amandman 8  
Gheorghe Falcă**

**Nacrt mišljenja  
Stavak 8.**

*Nacrt mišljenja*

8. pozdravlja napredak ostvaren u području istraživanja i inovacija, posebno u pogledu proizvodnje motora i tehnologija za održiva zrakoplovna goriva (SAF) te poziva na intenziviranje istraživanja kako bi se doprinijelo ozelenjivanju zrakoplovstva; potiče Komisiju da osigura finansijska sredstva za primjenu novih tehnologija;

*Izmjena*

8. pozdravlja napredak ostvaren u području istraživanja i inovacija, posebno u pogledu proizvodnje motora i tehnologija za održiva zrakoplovna goriva (SAF) te poziva na intenziviranje istraživanja kako bi se doprinijelo ozelenjivanju zrakoplovstva; potiče Komisiju da osigura finansijska sredstva za primjenu novih tehnologija; *nadalje poziva na pružanje poticaja za proizvodnju SAF-ova kako bi se omogućila ekonomija razmjera u proizvodnji i opće uvođenje održivih goriva na tržište;*

Or. en

**Amandman 9**

**Gheorghe Falcă**

**Nacrt mišljenja  
Stavak 8.a (novi)**

*Nacrt mišljenja*

*Izmjena*

*8.a poziva na dostatna ulaganja u istraživanje i inovacije kojima će se potaknuti energetska učinkovitost i smanjenje emisija budućih zrakoplova, kao što je ultraučinkovita zrakoplovna arhitektura, kako bi se na kratkoročne, srednjoročne i dalekoročne potrebe odgovorilo inovativnim zrakoplovnim arhitekturama uz korištenje visokointegriranih i ultraučinkovitih toplinskih pogonskih sustava i omogućavanje disruptivnih poboljšanja u pogledu učinkovitosti goriva; konstatira da će to biti ključno za prelazak na izvore energije s niskom/nultom stopom emisija (sintetička goriva, goriva koja nisu „drop-in”, kao što je vodik), koji će biti energetski intenzivniji za proizvodnju, skuplji i dostupni samo u ograničenim količinama;*

Or. en

**Amandman 10**

**Vlad Gheorghe, Jan-Christoph Oetjen**

**Nacrt mišljenja  
Stavak 8.a (novi)**

*Nacrt mišljenja*

*Izmjena*

*8.a pozdravlja činjenicu da su rezultati ex post revizije 2022. imali reprezentativnu stopu pogreške od 1,56 % i da je odgovarajuća stopa preostale pogreške 0,43 %, što je i dalje znatno ispod ciljnog praga od 2 %;*

Or. en

**Amandman 11**  
**Gheorghe Falcă**

**Nacrt mišljenja**  
**Stavak 8.b (novi)**

*Nacrt mišljenja*

*Izmjena*

*8.b naglašava da ćemo sredinom 2030-ih imati nove generacije velikih zrakoplovnih platformi usmjerene na održive klimatski neutralne letove; iako će hibridna/električna energetska arhitektura i ultraučinkoviti dizajn zrakoplova utrti put prema klimatski neutralnom zrakoplovstvu na rutama kraćima od 1 000 km, zrakoplovi na klasičnim kratkim i srednjim relacijama oslanjaju se na ultraučinkovite pogonske tehnologije temeljene na pogonu na toplinsku energiju s pomoću održivih goriva koja uključuju održiva „drop-in” goriva i goriva koja nisu „drop-in” kako bi se omogućili klimatski neutralni letovi; novi zrakoplovi i pogonski koncepti omogućit će niske razine buke na izvoru i postupke letenja s niskom razinom buke;*

Or. en

**Amandman 12**  
**Vlad Gheorghe, Jan-Christoph Oetjen**

**Nacrt mišljenja**  
**Stavak 8.b (novi)**

*Nacrt mišljenja*

*Izmjena*

*8.b prima na znanje napore koje je Zajedničko poduzeće uložilo u poboljšanje rodne ravnoteže u okviru svojih operacija; prepoznaje posebne izazove koje predstavlja tehnička priroda njegovih fokus-područja, naglašava važnost stalnog poboljšanja u promicanju raznolikosti i rodne ravnopravnosti;*

Or. en

**Amandman 13**  
**Gheorghe Falcă**

**Nacrt mišljenja**  
**Stavak 8.c (novi)**

*Nacrt mišljenja*

*Izmjena*

*8.c poziva na širenje i poticanje integracije istraživačkih i inovacijskih vrijednosnih lanaca u području klimatski neutralnog zračnog prometa, uključujući akademsku zajednicu, istraživačke organizacije, industriju i MSP-ove, među ostalim iskorištavanjem sinergija s drugim povezanim nacionalnim i europskim programima te podupiranjem prihvatanja vještina povezanih s industrijom duž cijelog lanca vrijednosti;*

Or. en

**Amandman 14**  
**Vlad Gheorghe, Jan-Christoph Oetjen**

**Nacrt mišljenja**  
**Stavak 8.c (novi)**

*Nacrt mišljenja*

*Izmjena*

*8.c konstatira da još nisu poduzete aktivnosti sljedom preporuke Revizorskog suda iz 2021. u pogledu angažiranja privremenog osoblja; apelira na Zajedničko poduzeće da hitno riješi to pitanje;*

Or. en